

Tämä on rinnakaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hautala, T., Salakari, M. & Rajamäki, A. 2019. Nuuskan vastainen kampanja toteutetaan alueellisena yhteistyönä. Talk-verkkolehti, Hyve 28.8.2019.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/nuuskan-vastainen-kampanja-toteutetaan-alueellisena-yhteistyona/>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Hautala, T., Salakari, M. & Rajamäki, A. 2019. Nuuskan vastainen kampanja toteutetaan alueellisena yhteistyönä. Talk-verkkolehti, Hyve 28.8.2019.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/nuuskan-vastainen-kampanja-toteutetaan-alueellisena-yhteistyona/>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Tiina Hautala

yliopettaja, Turun ammattikorkeakoulu, Terveys ja hyvinvointi, Master School

Minna Salakari

Pt. tuntiopettaja, projektipäällikkö, tohtorikoulutettava, Turun ammattikorkeakoulu

Aleksi Rajamäki

Verkkotoimittaja, Turun ammattikorkeakoulu

Nuuskan vastainen kampanja toteutetaan alueellisena yhteistyönä

Avainsanat: **Master School, opinnäytetyö, terveydenedistäminen, työelämäyhteistyö, YAMK**

Turun ammattikorkeakoulun YAMK-tutkinnon opinnäytetyönä tuotettu kampanja tukee nuoria elintapavalinnoissa. Sarah Peltolan opinnäyte valmistui keväällä 2019. Nyt opinnäytetyön tuotos heräsi henkiin.

Säkitön syyskuu -kampanja käynnistyy Varsinais-Suomessa syyskuun alussa. Kuukauden tavoitteena on lisätä nuorten ja heidän lähiyhteisöjensä nuuskatietoisuutta ja tukea nuoria elintapavalinnoissa.

"Nuorten nuuskan käyttö on lisääntynyt merkittävästi ja tukitoimille on kysyntää."

Kampanjan perusidea on toteutettu Turun ammattikorkeakoulun Master Schoolin opinnäytetyönä. Sairaanhoidtaja (YAMK) **Sarah Peltolan** opinnäytetyöprojekti oli osa Lounais-Suomen Syöpäyhdistyksen (LSSY) nikotiinittomuutta ja terveysttä edistävää NIKO-projektia.

Kampanjatuotokselle oli selkeä tarve: nuorten nuuskan käyttö on lisääntynyt merkittävästi ja tukitoimille on kysyntää Varsinais-Suomen alueella. Suunnittelussa hyödynnettiin vahvaa tietoperustaa ja kohderyhmälähtöisyyttä.

Kaikki lähti ilmiöstä

Nuorten nuuskan käyttöön puuttuminen ja uudenlaisten terveydenedistämisen mallien kehittäminen vaativat tietoa nuuskan haitoista ja nuorten nuuskakulttuurista.

– Ennen kuin voitiin suunnitella, millaiseen tuotokseen työssä lopulta päädytään, oli tutustuttava nuuskaan ilmiönä, Peltola painottaa.

Keväällä valmistuneen opinnäytetyön teoreettinen viitekehys on vahva: kampanjan tuottamiseksi opinnäytetyön menetelmäosiossa käytettiin integroitua kirjallisuuskatsausta yhdessä verkossa tapahtuvan ilmiön tarkastelun kanssa. Lisäksi työssä perehdyttiin kampanjoinnin tietoperustaan. Metodisessa osassa käytettiin nuortenraatia tiedontuottajana ja siten vahvistettiin tuotoksena tuotetun kampanjan nuorilta nuorille -ajatusta.

– Näillä menetelmillä pyrittiin toteuttamaan mahdollisimman toimiva, innostava ja nuoret mukaansatempaava kampanja, Peltola esittelee.

Hän onkin perehtynyt nuuskailmiöön kattavasti heti opinnäytetyönsä alkumetreiltä lähtien. Perinteinen media, sosiaalisen median kanavat ja monenlaiset verkkokeskustelut on koluttu huolella läpi.

– Lopulta ilmiö kasvoi kuin lumipallo ja nuuskan ympärille alkoi kehittyä oma mittava, erityinen, jopa kiehtova maailmansa.

Säkittömästä tuli totta!

NIKO-projektin projektipäällikkö ja Turun ammattikorkeakoulun opettaja **Minna Salakar**in mukaan kampanjan tuottaminen ja lopulta sen toteuttaminen on yksi keino saada merkittävälle asialle näkyvyyttä – herätellä.

– NIKO-projektin osalta kampanjointia ei ole aiemmin toteutettu, joten kampanjalla saadaan kokonaistoimintaan uudenlaista näkyvyyttä. Kampanja on myös helppo liittää koulujen, urheiluseurojen, harrastusten ja kodin toimintoihin, osana sekä nuorten että lähiaikuisten arkea, Salakari kertoo.

"Työssä on tehty tiivistä yhteistyötä opiskelijan, oppilaitoksen ja työelämän kanssa."

Sekä Salakari että Sarah Peltolan opinnäytetyön pääohjaaja, lehtori **Tiina Hautala** iloitsevat siitä, että tuotos on todella saanut siivet, ikään kuin herännyt henkiin. Tämä ei aina ole itsestään selvää: osa opinnäytetyötuotoksista jää valitettavasti "pöytälaatikkoon" eikä lopulta päädy lainkaan tarkoituksenmukaiseen tai aktiiviseen käyttöön. Tätä pelkoa ei Säkityn syyskuu -kampanjassa ollut.

– Tarkoitus ei ollut tuottaa vain yksittäistä kampanjaa, vaan malli kampanjalle, joka vakiinnuttaisi paikkansa vuosittain toistuvaksi tapahtumaksi, myös valtakunnallisella tasolla, Salakari korostaa.

Peltolan opinnäytetyössä toteutuu esimerkillisesti Turun ammattikorkeakoulun kolmikantamalli: työssä on tehty tiivistä yhteistyötä opiskelijan, oppilaitoksen ja työelämän kanssa. Malli mahdollistaa kohdeorganisaatioiden kehittämis- ja uudistamistarpeiden sekä opiskelijan tavoitteiden ja ammattikorkeakoulun kytkennän. Kolmikantamalli toimii myös laajemman alueellisen yhteistyön ja verkostoitumisen lähtökohtana.

Nuorten ja kasvattajien pariin

Kampanjan avaus toteutetaan ensimmäisen kerran Turussa. Neljän viikon aikana kampanjaan rakennettuja toimintoja toteutetaan pääasiassa kouluissa, harrasteseuroissa, alueellisissa koulutustapahtumissa sekä sosiaalisessa mediassa.

"Kaikki toiminta ja tiedon levittäminen toteutetaan myönteisen vuorovaikutuksen keinoin."

Nuoret voivat osallistua kampanjaan omilla ideoillaan ja kertoa niistä omilla kanavissaan. Näin kampanja pysyy aktiivisena koko kuukauden ajan.

Turun ammattikorkeakoulun terveydenhoitajaopiskelijat toimivat mukana kampanjan sisällön- ja toiminnantuotannossa. Peltola muistuttaa, että kaikki toiminta ja tiedon levittäminen toteutetaan myönteisen vuorovaikutuksen keinoin.

– Vaikka toiminnallisen kampanjan aihe on vakava, haluamme pitää sen yleisilmeen positiivisena. Näin kynnys osallistua toimintoihin pysyy matalana.

Säkityn syyskuun aloitustapahtuma järjestetään Kupittaaan urheiluhallissa 3.9. kello 9 alkaen. Tapahtumassa esiintyvät kampanjakasvat, Turun Palloseuran (TPS) jääkiekkoilija **Markus Nurmi** ja räppäri **Joacim Viljamaa**, Sarah Peltola sekä nuortenraati-toimintaan osallistuneet nuoret.

Miten eteenpäin?

Peltola on pohtinut opinnäytetyössään myös kampanjan jatkoa. Hänen mukaansa ensisijaisen tärkeä kehittämiskohde on tänä vuonna toteutuneen pilottikampanjan tulosten mittaaminen ja niiden analysointi.

"Yhteistyö muiden asiantuntijatahojen kanssa on keskeistä nuuskan vastaisessa toiminnassa."

– Mahdollisten muutostarpeiden pohjalta laaditaan jatkokehittämiskohteet ja muokataan ne seuraavan vuoden kampanjaan paremmin toimiviksi kokonaisuuksiksi. Mikäli kampanja leviää valtakunnalliseksi, kuten on suunniteltu, vaatii se mahdollisesti yksityiskohtien muokkauksia.

Peltolan mukaan tarvetta kampanjoinnille on myös jatkossa. Nuuskan käyttö lisääntyy, ja nuuskan tuomat kustannukset yhteiskunnalle ovat vielä vain arvattavissa. Yhteistyö muiden asiantuntijatahojen kanssa on keskeistä nuuskan vastaisessa toiminnassa.

– Numeroita tärkeämpää on ymmärtää, että eniten tarvitaan kohtaamisia ja kommunikointia nuorten kanssa. Lisäksi nuoret tarvitsevat aikuisuutta, vanhemmuutta ja ennaltaehkäisyä.

Nuoret haluavat tulla kuulluiksi ja nähdyiksi.

- Ei saarnaa vaan toimintaa, Peltola siteeraa nuortenraatiaan.
- Kyllä nuoret tietävät.

Säkitön syyskuu on yksi **Lounais-Suomen Syöpäyhdistyksen** koordinoiman **NIKO-projektin** päätuotoksista. Kampanjan perusrunko on tuotettu Turun AMK:n YAMK-tutkinnon opinnäytetyönä tehdyssä osaprojektissa.

Kampanjasuunnittelu on toteutunut 16–18-vuotiaiden nuorten kanssa. Kampanjanimen on ideoinut ja NIKO-projektin käyttöön luovuttanut Turun Klassikon lukion tukioppilaat. He ovat osallistuneet aktiivisesti myös kampanjasuunnittelusta vastanneeseen nuortenraatiin.

Sarah Peltolan opinnäytetyön ohjaavana opettajana oli lehtori Tiina Hautala. Toisena ohjaajana toimi NIKO-projektin projektipäällikkö, päätoiminen tuntiopettaja Minna Salakari.

Tutustu Sarah Peltolan opinnäytetyöhön **SÄKITÖN SYYSKUU – nuuskattomuutta edistävän kampanjan luominen nuorille ja heidän lähiäikuisilleen**.

Lisää tietoa NIKO-projektista julkaisussa **Verkostoitumisesta seitittymiseen – kohtaamisia nuorten arjessa** (2019). Toim. Minna Salakari, **Raija Nurminen** ja **Aleksi Rajamäki**.

28.08.2019

